

Välismaalaste seaduse muutmise seadus

§ 1. Välismaalaste seaduse muutmine

Välismaalaste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 43 lõiget 1 täiendatakse punktiga 10 järgmises sõnastuses:

„10) Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2016/801/EL kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetusprogrammides või haridusprojektides osalemise ja *au pair*'ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (ELT L 132, 21.05.2016, lk 21–57) alusel välja antud pikaajaline viisa või elamisluba teadlasele teadustöö tegemiseks või üliõpilasele õppimiseks.“;

2) paragrahvi 43 lõikes 5 asendatakse arv „183“ arvuga „270“;

3) paragrahvi 44 täiendatakse lõigetega 3², 3³ ja 3⁴ järgmises sõnastuses:

„(3²) Käesoleva seaduse § 43 lõikes 1 punktis 10 nimetatud Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud pikaajalise viisa või elamisloaga on lubatud viibida Eestis õppimise eesmärgil kuni 360 päeva, kui välismaalane on vastu võetud rakenduskõrgharidus- või bakalaureuseõppesse, bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhinevasse õppesse või magistri- või doktoriõppesse.“

(3³) Käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktis 10 nimetatud Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud pikaajalise viisa või elamisloaga on lubatud viibida Eestis teadustegevuse eesmärgil selle viisa või elamisloa kehtivusaja jooksul, kui välismaalase lühiajaline töötamine on registreeritud Politsei- ja Piirivalveametis.“

(3⁴) Käesoleva paragrahvi lõikes 3³ nimetatud tingimustel Eestis viibiva välismaalase, kellele on Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud pikaajaline viisa või elamisluba teadustegevuseks, perekonnaliige võib Eestis ajutiselt viibida Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud viisa või elamisloa kehtivusaja jooksul.“;

4) paragrahvi 62¹ täiendatakse lõikega 2² järgmises sõnastuses:

„(2²) Kui välismaalase lühiajaline töötamine on registreeritud Politsei- ja Piirivalveametis käesoleva seaduse § 44 lõikes 3³ nimetatud alusel, võib välismaalase abikaasale, alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole terviseseisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, anda viisa sama viibimis- ja kehtivusajaga, kui on välismaalase Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud viisa või elamisloa kehtivusaeg, arvestades viisa andmise tingimusi.“;

5) paragrahvi 105 lõiget 4 täiendatakse punktidega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:

„5) kellel on käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktis 10 nimetatud Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud pikaajaline viisa või elamisluba õppimiseks, tingimusel et tema Eestis töötamine ei takista õppimist;

6) kellel on Eestis viibimiseks käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktides 1–4 ja 6–8 nimetatud seaduslik alus ning ta on vastu võetud õppeasutuse neljanda või viienda taseme kutseõppesse, rakenduskõrgharidus- või bakalaureuseõppesse, bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhinevasse õppesse või magistri- või doktoriõppesse, tingimusel et tema Eestis töötamine ei takista õppimist.“;

6) paragrahvi 106 täiendatakse lõikega 15 järgmises sõnastuses:

„(15) Lühiajalise töötamise praktika eesmärgil võib registreerida, kui:

- 1) välismaalane omandab kõrgharidust või on omandanud kõrghariduse kahe aasta jooksul enne lühiajalise töötamise registreerimistaotluse esitamist;
- 2) praktika võimaldaja ja praktikandi vahel on sõlmitud praktikaleping;
- 3) praktika on seotud omandatud või omandatava haridusega.“;

7) seadust täiendatakse §-ga 106¹ järgmises sõnastuses:

„§ 106¹. Lapsehoidjana-koduabilisena Eestis tegutsemine

(1) Eestis ajutiselt viibiv välismaalane võib lühiajalise töötamise lapsehoidjana-koduabilisena registreerida, kui tal on leping Eestis püsivalt elava vastuvõtva perekonna abistamiseks seoses lapse hoidmise ja majapidamistöödega.

(2) Lapsehoidjana-koduabilisena käesoleva paragrahvi tähenduses käsitatakse välismaalast, kes viibib Eestis vastuvõtva perekonna juures, et parandada oma keeleoskust ja teadmisi Eestist ning kes vastutasuna hoiab lapsi ja võib perekonda abistada kergetes majapidamistöödes.

(3) Lapsehoidja-koduabilise kohustuste maht ei tohi ületada 25 tundi nädalas ja üks päev nädalas peab olema kohustustest vaba.

(4) Vastuvõttev perekond võib maksta lapsehoidjale-koduabilisele tasu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingu täitmise eest või taskuraha, kui lepinguosalisel on nii kokku leppinud.

(5) Kui välismaalase faktiline tegevus ei vasta lapsehoidjana-koduabilisena tegutsemise sisule ja eesmärgile, on vastuvõttev perekond ja välismaalane kohustatud lähtuma neist õiguslikest alustest, millele tegevus sisult vastab.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud kohustuse täitmiseks võib Politsei- ja Piirivalveamet teha vastuvõtvale perekonnale või välismaalasele ettekirjutuse.“

(7) Vastuvõtva perekonna suhtes ei kohaldata käesoleva seaduse § 106 lõike 1¹ punktis 2 sätestatud tööandja Eestis registreerimise nõuet.“;

8) paragrahvi 107 lõiget 1² täiendatakse punktidega 13 ja 14 järgmises sõnastuses:

„13) töötamine praktika eesmärgil;

14) töötamine lapsehoidjana-koduabilisena.“;

9) paragrahvi 163 teksti muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Tähtajalise elamisloa taotlemisel õppimiseks teavitab õppeasutus või üliõpilasorganisatsioon Politsei- ja Piirivalveametit ning kinnitab, et välismaalane on õppima asunud.“;

10) paragrahvi 164 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

11) paragrahvi 165 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud kindlustuslepingu nõuet ei kohaldata välismaalasele, kes osaleb Euroopa Vabatahtlikus Teenistuses.“;

12) paragrahvi 174 senine tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses:

„(2) Õppeasutusel, kuhu välismaalane käesoleva seaduse § 43 lõikes 1 punktis 10 nimetatud Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud pikaajalise viisa või elamisloa alusel Eestis õppima asus, on käesolevas seaduses sätestatud kutsuja kohustused.

(3) Kui välismaalasele on antud tähtajaline elamisloa käesoleva seaduse § 162 lõike 1 punkti 2 või 4 alusel praktilisel osalemiseks, lõpevad kutsuja kohustused, kui välismaalasele antakse uus elamisloa või 180 päeva pärast praktikalepingu lõppemist.“;

13) paragrahvi 181 lõiget 1 täiendatakse punktiga 13 järgmises sõnastuses:

„13) töötamine lapsehoidjana-koduabilisena.“;

14) seadust täiendatakse §-ga 181⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 181⁴. Lapsehoidjana-koduabilisena Eestis tegutsemise erisused

(1) Välismaalasele võib anda tähtajalise elamisloa töötamiseks lapsehoidjana-koduabilisena, kui tal on leping Eestis püsivalt elava vastuvõtva perekonna abistamiseks seoses lapse hoidmise ja majapidamistöödega.

(2) Lapsehoidjana-koduabilisena käesoleva paragrahvi tähenduses käsitatakse välismaalast, kes viibib Eestis vastuvõtva perekonna juures, et parandada oma keeleoskust ja teadmisi Eestist ning kes vastutasuna hoiab lapsi ja võib perekonda abistada kergetes majapidamistöödes.

(3) Lapsehoidja-koduabilise kohustuste maht ei tohi ületada 25 tundi nädalas ja üks päev nädalas peab olema kohustustest vaba.

(4) Vastuvõttev perekond võib maksta lapsehoidjale-koduabilisele tasu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingu täitmise eest või taskuraha, kui lepinguosalisel on nii kokku leppinud.

(5) Kui välismaalase faktiline tegevus ei vasta lapsehoidjana-koduabilisena tegutsemise sisule ja eesmärgile, on vastuvõttev perekond ja välismaalane kohustatud lähtuma neist õiguslikest alustest, millele tegevus sisult vastab.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud kohustuse täitmiseks võib Politsei- ja Piirivalveamet teha vastuvõtvale perekonnale või välismaalasele ettekirjutuse.“

(7) Vastuvõtva perekonna suhtes ei kohaldata käesoleva seaduse § 176 lõikes 2 sätestatud tööandja Eestis registreerimise nõuet.“;

15) paragrahvi 182 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „§ 184 lõikes 1 sätestatud andmeid“ tekstiosaga „§ 224 lõike 1 punkti 8 alusel kehtestatud määruses ette nähtud andmeid“

16) paragrahv 184 tunnistatakse kehtetuks;

17) paragrahvi 186 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Tähtajaline elamisloa töötamiseks lapsehoidjana-koduabilisena antakse vastuvõtva perekonna kavandatud töötamisajaks Eestis kehtivusajaga kuni üks aasta, mida võib ühekordselt pikendada kuni kuueks kuuks.“;

18) paragrahvi 190 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Käesoleva seaduse § 106 lõikes 15 sätestatud praktika eesmärgil lühiajalise töötamise korral ja § 162 lõike 1 punktides 2 ja 4 sätestatud praktika eesmärgil tähtajalise elamisloa õppimiseks omamise korral lõpevad kutsuja kohustused, kui välismaalasele antakse uus elamisloa või 180 päeva pärast praktikalepingu lõppemist.“;

19) paragrahvid 190²⁴ ja 190²⁵ tunnistatakse kehtetuks;

20) paragrahvi 224 lõiget 1 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) võõrustamislepingus sisalduvate andmete loetelu.“;

21) seadust täiendatakse §-dega 229¹ ja 229² järgmises sõnastuses:

„§ 229¹. Teabevahetuse korraldamine

Euroopa Liidu liikmesriikidega korraldab tähtajalise elamisloa alast teabevahetust Siseministerium või valdkonna eest vastutava ministri määratud Siseministeriumi valitsemisala asutus.

§ 229². Välismaalase tagasivõtmine

Eesti võtab tagasi välismaalase, kellele on käesoleva seaduse § 162 lõike 1 või § 182 lõike 1 või § 190¹⁴ kohaselt antud tähtajaline elamisluba ja see on kehtetuks tunnistatud või selle kehtivusaeg on lõppenud teises Euroopa Liidu liikmesriigis ettevõttesisese üleviimise, teadustöö tegemise või õppimise ajal.“;

22) paragrahvi 287 teksti täiendatakse pärast sõna „välismaalase“ tekstiosaga „või käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktis 10 nimetatud Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud pikaajalise viisa või elamisloa alusel Eestis õppiva välismaalase“;

23) seadust täiendatakse §-ga 287¹ järgmises sõnastuses:

„§ 287¹. Võõrustamislepingu sõlminud asutuse teavituskohustus

Kui välismaalane, kellele on antud elamisluba töötamiseks teaduslikul eesmärgil, kavatab sooritada osa teadustegevusest teises liikmesriigis, teavitab võõrustamislepingu sõlminud asutus sellest Politsei- ja Piirivalveametit.“;

§ 2. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub üldises korras.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees

Tallinn, 2017